Oprávnění k pobytu v ČR kvůli válce na Ukrajině

Vysvětlíme, kdo může v České republice dostat povolení k pobytu kvůli válce na Ukrajině – dočasnou ochranu nebo vízum za účelem strpění. **Dočasná ochrana** je hlavně pro ty, kdo z Ukrajiny utíkají před válkou. **Vízum za účelem strpění** pak pro ty, kdo se na Ukrajinu kvůli válce nemohou vrátit. Také uvedeme, jak ministerstvo cizince s povolením eviduje a kde najdete více informací. [Kromě uvedených oprávnění se někdy dá získat i doplňková ochrana (druh mezinárodní ochrany).]

Co je dočasná ochrana?

Dočasná ochrana je **druh oprávnění k pobytu** na území České republiky (a omezeně také v jiných členských státech EU). Uděluje se na **1 rok, ale maximálně do 31. 3. 2023**, protože na tuto dobu zatím Rada EU aktivovala dočasnou ochranu.

Ħ

Podle kterých předpisů se uděluje?

- směrnice Rady 2001/55/ES, ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (směrnice)
- prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (rozhodnutí Rady)
- zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců
- <u>zákon č. 65/2022 Sb.</u>, o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území
 Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (lex Ukrajina)

Kdo může dostat dočasnou ochranu?

- (1) státní příslušník Ukrajiny, který pobýval na území Ukrajiny před 24. 2. 2022

 čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady (na ten odkazuje § 3 odst. 1 lex Ukrajina)

 Dočasnou ochranu dostanou i Ukrajinci, kteří Ukrajinu opustili krátkodobě před 24. 2. 2022, jsou v ČR oprávněně a nemají pobytové oprávnění (ani dočasnou ochranu) v jiném státě EU.
- (2) rodinní příslušníci občanů Ukrajiny uvedených v bodu 1, bez ohledu na jejich státní příslušnost (kromě občanů EU)

čl. 2 odst. 1 písm. c) rozhodnutí Rady

Kdo je rodinný příslušník? Manžel/manželka, nezletilé svobodné děti a také děti manžela/manželky, jiní blízcí příbuzní, kteří s člověkem v bodu 1 žili společně jako rodina a byli na něm závislí (<u>čl. 2</u> odst. 4 rozhodnutí Rady)

Je registrovaný partner rodinný příslušník? Ano. Podle § 51 odst. 2 písm. a) zákona o dočasné ochraně. [Toto ustanovení nevylučuje § 4 odst. 2 písm. a) lex Ukrajina, proto by Ministerstvo vnitra mělo s manželi a registrovanými partnery zacházet stejně.]

+ navíc rodič dítěte mladšího 18 let, které již má dočasnou ochranu [podle § 51 odst. 2 písm. c) zákona o dočasné ochraně]

- (3) kdokoliv s udělenou mezinárodní ochranou (azylem nebo doplňkovou ochranou) nebo jinou formou národní ochrany pobývající na území Ukrajiny před 24. 2. 2022 čl. 2 odst. 1 písm. b) rozhodnutí Rady
- (4) rodinný příslušník osoby s udělenou mezinárodní ochranou či jinou formou ochrany čl. 2 odst. 1 písm. c) rozhodnutí Rady
- osoba blízká držiteli dočasné ochrany (5)

§ 52 zákona o dočasné ochraně

Kdo je blízká osoba? Osoba, která by újmu, kterou by utrpěl držitel dočasné ochrany, důvodně vnímala jako újmu vlastní (§ 22 odst. 1 občanského zákoníku). Podmínkou je, že společně s tímto držitelem dočasné ochrany trvale žila na Ukrajině v době vypuknutí válečného konfliktu.

Často půjde o nesezdané partnery. Ti totiž nejsou rodinnými příslušníky držitele dočasné ochrany podle rozhodnutí Rady (protože s nimi český zákon o pobytu cizinců nezachází stejně jako s manželi a registrovanými partnery).

(6) osoba s povoleným trvalým pobytem na Ukrajině, která nemůže vycestovat do země svého původu

§ 3 odst. 2 lex Ukrajina

Co je vízum za účelem strpění?

Vízum za účelem strpění je druh oprávnění k pobytu na území České republiky. Toto dlouhodobé vízum se uděluje maximálně na 1 rok. Pak lze získat dlouhodobý pobyt za účelem strpění.

Podle kterých předpisů se uděluje?

§ 33 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců

Kdo může dostat vízum za účelem strpění?

Ukrajinci (nebo jejich rodinní příslušníci), kteří nesplňují podmínky pro udělení dočasné ochrany

Typicky půjde o Ukrajince se skončeným nebo končícím pobytovým oprávněním

[zejm. dlouhodobé vízum, dlouhodobý pobyt (včetně zaměstnanecké karty), zrušený trvalý pobyt...]

Zjednodušeně řečeno se toto vízum uděluje cizincům, kteří nemají jiné pobytové oprávnění, a prokáží, že se kvůli válce (to je důvod nezávislý na jejich vůli) nemohou vrátit do země původu.

Eviduje ČR cizince s dočasnou ochranou a vízem za účelem strpění?

Ano, Ministerstvo vnitra všechny cizince s dočasnou ochranou a vízem za účelem strpění eviduje v Cizineckém informačním systému (CIS). Dočasná ochrana se uděluje jen kvůli válce na Ukrajině. Vízum za účelem strpění se dává i jindy, důvod se nepozná z CIS, ale ministerstvo ho zná.

Kde najdu víc informací?

Víc k dočasné ochraně, vízu za účelem strpění a další informace související s válkou na Ukrajině najdete na webu ministerstva www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx.